

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
 Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/5759
 Konu : Soru Önergesi

10/12/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.11.2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1219 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın Çetin SOYSAL'ın, "ortaöğretime geçiş sistemindeki değişikliklere ilişkin" ilgi yazı eki 7/596 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

OKS, merkezi sınavla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarında okumak isteyen öğrencilerin, seçme ve yerleştirme işlemlerinin objektif olarak yapılabilmesi amacıyla Bakanlığımız Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen merkezi bir sınav türüdür. 1998 yılına kadar Anadolu liseleri, genel liseler, Anadolu öğretmen liseleri ve kurumlar sınavı şeklinde ayrı ayrı yapılan bu sınavlar, 1998 yılından itibaren "Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı" adı altında birleştirilerek uygulanmaya başlanmıştır. Adalet meslek lisesi, meteoroloji meslek lisesi, tarım meslek lisesi, tapu ve kadastro meslek lisesine öğrenci alımı için yapılan "Kurumlar Sınavı" da 2001 yılından itibaren OKS'ye dahil edilmiştir.

OKS'nin; öğrenciler arasında "bilgi odaklı rekabete" neden olduğu için okul dışı bilgi kaynaklarına -dershane, özel ders vb.- erişim imkânı olmayan öğrenciler aleyhine fırsat eşitliğini bozması; sınav baskısı nedeniyle okullarda öğretim boyutunun daha da öne çıkması sonucunda müfredatın öngördüğü beceri ve değer eğitiminin yeteri kadar yapılamaması; aşırı sınav baskısının öğrencilerde ve ailelerde yoğun psikososyal gerilimlere neden olması; okul içi performansın yeteri kadar belirleyici olmaması nedeniyle öğretmenlerin etki alanının daralması, bunun okul disiplini olumsuz yönde etkilemesi; aileleri öğrenciyi dershaneye göndermeye veya özel öğretmenden ders almaya zorlaması sonucunda sınav maliyetinin eğitim maliyetini geçmesi; OKS alanına girmeyen derslerin etkisizleşmesi ve önem kaybına uğraması gibi zayıf yönleri tespit edilmiştir. Bu durum Bakanlığımızı, ortaöğretimde yeni bir öğrenci yerleştirme modeli oluşturma ve uygulama çalışmalarına yönlendirmiştir.

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı; Bakanlığımızın konuyla ilgili diğer birimleri ile ortak çalışma yaparak 05.10.2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve 06.10.2007 tarihli ve 26665 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan liseyle ilgili Yönetmelik Değişikliği hükümleri gereğince, merkezi sınav sistemiyle öğrenci alan Bakanlığımıza bağlı ortaöğretim kurumlarına geçiş işlemleri ile ilgili usul ve esasları düzenleyen yeni modeli oluşturmuş ve bu doğrultuda hazırlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Geçiş Yönergesi 26.10.2007 tarihli ve 178 sayılı Kurul Kararı'yla uygulamaya konulmuştur.

Bu yeni modelde de müfredatın öngördüğü biçimde uygulanması; ilköğretimde bilgi, beceri, değer ve davranış eğitiminin dengeli yapılması; öğrencileri ortaöğretim kurumlarına yerleştirme işlemlerinin daha nesnel ve objektif esaslara bağlanması; okul kültürünün, öğretmenin etkinliği bağlamında daha güçlü hale getirilmesi, dolayısıyla öğretmenin sınıf ve okuldaki rolünün ön plana çıkarılması; öğrencinin okula devamının sağlanması; "En iyi okul, en yakın okuldur" anlayışının hayata geçirilerek ailelere, önemli ölçüde ulaşım giderinden tasarruf sağlanması; bir

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/

/ /2007

Konu : Soru Önergesi

merkezi sınava alternatif olarak öğrencilerin öğrenimleri boyunca gerçek performanslarına dayalı bir geçiş sisteminin oluşturulması ve okul dışı kurumlara bağımlılığın azalması temel amaç edinilmiştir.

1. Uygulanacak olan bu model, öğrencileri yöneltmeye temel teşkil ettiğinden ilköğretim kurumlarının her birini ölçme ve değerlendirmede daha güçlü hâle getirecektir. Okul başarısının 4'üncü sınıftan itibaren 100'lük puana göre hesaplanması; öğrencilerin okul içi başarıları ile ders dışı etkinliklerindeki performanslarının temel referans noktası olması; özel yetenek gerektiren kurumlara -spor ve güzel sanatlar liseleri- öğrenci alımının süregeldiği gibi devam etmesi; sınavlarda objektifliği arttırmak için okul, eğitim bölgesi, ilçe ve il bazında zümre öğretmenleri kurulunun ölçme ve değerlendirme açısından daha etkili hâle getirilmesi; yapılacak ortak sınavlar ile seviye belirleme sınavları sonuçlarının değerlendirmeye alınması, öğrencilerin hangi ortaöğretim kurumlarına yerleştirileceği hususunda şube öğretmenler kurulunun sınırlı ölçüde etkili hâle getirilmesi gibi önlemler subjektif değerlendirmelerin etkisini azaltacak ve haksız rekabeti önleyecektir. Ayrıca 100'lük puan üzerinden değerlendirme yapılacağından not yükseltme ya da düşürme söz konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan, Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesi" başlıklı dördüncü kısmında öğrenci başarısının değerlendirilmesi ile ilgili çalışmaların nasıl yapılacağı belirtilmiştir. Buna göre ilgili Yönetmelik'in 32'nci maddesinin (b) bendinde "Başarının ölçülmesinde ve değerlendirilmesinde ders programlarında belirtilen özel ve genel amaçlar, kazanımlar esas alınır." ifadesi yer almaktadır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre ise öğrencilerin, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları doğrultusunda hazırlanan öğretim programlarının kazanımlarını edinmeleri esastır. Bu bağlamda Bakanlığımızın 09.03.2007 tarihli ve 2007/21 sayılı Genelge'si ile öğrencilere verilen İlköğretim Başarı Puanları konusunda haksız uygulamaların yapılması durumunda, yönetici ve öğretmenler hakkında yasal işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.

2. Davranış Puanı'nın hesaplanmasında öznel değerlendirmelerin ön plana çıkmaması ve değerlendirmede ülke genelinde birlikteliğin sağlanması amacıyla Davranış Puanı'nın belirlenmesine ilişkin kriterler üzerindeki çalışmalar devam etmektedir. Konu ile ilgili çalışmalar Bakanlığımızın internet sitesinden yayınlanacaktır. Bunun yanı sıra Davranış Puanları tek bir öğretmen tarafından değil, öğrencinin dersine giren tüm öğretmenler tarafından 100'lük sistemde değerlendirilecektir. Bu uygulamaların tamamı e-okul sistemi üzerinden aksaklıklara meydan verilmeyecek şekilde düzenlenecektir.

3-4. Ülkemizin, çağdaş ve modern dünya toplumlarının uygarlık düzeyine uyum sağlaması açısından eğitim ve öğretim kademelerinde yabancı dil öğretiminin önemi inkar edilemez. Bundan dolayı ilköğretim 6, 7 ve 8'inci sınıflarda yapılacak olan Seviye Belirleme Sınavlarında öğrencilerin yabancı dil seviyelerinin ölçülmesi de gerekli görülmüştür.

İlköğretim 6, 7 ve 8'inci sınıflarda Seviye Belirleme Sınavlarında uygulanacak Ağırlıklı Standart Puan (ASP) katsayıları; Türkçe 4, matematik 4, fen bilimleri 3, sosyal bilimler 3, yabancı dil 1 olarak tespit edilmiştir. Buna göre yabancı dilin katsayısı en düşük seviyede tutulmuştur. Ayrıca, Bakanlığımıza bağlı ilköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim kadrolarında

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/

/ /2007

Konu : Soru Önergesi

eğitim veren öğretmenlerin norm kadroları bellidir. Bu kadrolar, yeni modeldeki uygulamaları yerine getirecek kapasitededir.

Diğer taraftan, Seviye Belirleme Sınavlarında; 6'ncı sınıflarda sorulacak 80 sorunun 13'ü, 7'nci sınıflarda sorulacak 90 sorunun 15'i yabancı dil sorusu olacaktır. Bunlardan Türkçe ve matematik soruları "4", fen ve teknoloji ile sosyal bilimler soruları "3" ile çarpılırken, yabancı dil soruları "1" ile çarpılacaktır. Bu durumda iddia edildiği gibi yabancı dil sorularının etkisi % 20 değil % 5 gibi çok daha az düzeyde olacaktır.

5. Yeni modelde ASP'nin hesaplanmasında uygulanacak olan yabancı dil katsayısının 1 olması ve yukarıda belirtilen önlemler dikkate alındığında öğrencilerin, okul eğitimine bağlı kalması sağlanmış, böylece dersane ve diğer özel eğitim kurumlarına yönelmeleri önlenmiş olacaktır.

6. Bakanlığımızca, son 5 yılda söz konusu kapsamda eşitliğin sağlanmasına yönelik yapılanlar herkesin malumu olup sunulan eğitim hizmetinin daha da iyileştirilmesi hususunda gerekli gayret gösterilmekte ve imkânlar dahilinde gerekenler yapılarak geçmiş hükümetlerin ihmali de telafi edilmektedir. Ancak, illerimiz arasındaki gelişmişlik farklılıkları ve dolayısıyla öğrenci velilerinin gelir düzeyi farklılıkları, iller hatta illerin ilçelerine göre öğrencilerin sahip oldukları imkânları farklılaştırmaktadır. Bunun da sınavlarda aynı sorulara muhatap olan farklı il ve ilçelerdeki öğrencileri, velilerinin onlara sunduğu farklı imkânlardan dolayı avantajlı veya dezavantajlı konuma getirebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa